

ת"פ 40649/10/15 - מדינת ישראל נגד אלברט סומך

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

19 יולי 2016

ת"פ 40649-10-15 מדינת ישראל נ' סומך(עציר)

לפני כבוד השופטת, סגנית נשיא רות לורך
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם
נוכחים:
אלברט סומך (עציר)

ב"כ המאשימה - עו"ד יניב בן הרוש
ב"כ הנאשם - עו"ד גל וולף
הנאשם באמצעות שב"ס

גזר-דין

1. הנאשם הורשע על-פי הודאתו בביצוע עבירת שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

עובדות כתב האישום

2. בהתאם לעובדות כתב-האישום, עובר ליום 22.6.2015 גמל הנאשם בליבו לבצע שוד על מנת להשיג כסף שלא כדין.

משכך, ביום 22.6.2015 בשעות הבוקר, יצא הנאשם מביתו בראש העין כשהוא חמוש בשוקר הנחזה כאקדח וכן בפתק עליו כתב "זה שוד אני חמוש את הכסף".

סמוך לשעה 11:20 נכנס הנאשם לסניף בנק הפועלים בפתח תקווה. הנאשם התיישב סמוך לדלפקי הקופה העסקית בסניף והמתין לשעת כושר בה תתפנה הכספרית.

סמוך לשעה 12:00, עת התפנתה הכספרית, ניגש אליה הנאשם, התיישב מולה, הניח בפניה את פתק השוד, ודרש ממנה את הכסף תוך שהורה לה שלא ללחוץ על לחצן המצוקה. הנאשם הפנה את תשומת ליבה של הכספרית לאקדח והצביע עליו בצורה מאיימת, תוך שדרש את הכסף וחזר והדגיש לבל תלחץ על כפתור המצוקה בטון מאיים.

עובדת נוספת, אשר ישבה בעמדה סמוכה, הבחינה בנעשה. הנאשם פנה אליה והורה גם לה להביא לו את הכסף ולא ללחוץ על לחצן המצוקה.

בשל איומיו של הנאשם וחששה הרב מפניו, מסרה הכספרית לנאשם ₪ 46,940. הנאשם לקח את הכסף ונמלט.

עמוד 1

מהמקום.

הראיות לעונש

3. במסגרת הטיעונים לעונש הגישו הצדדים מסמך המפרט מספר עובדות מוסכמות (ע/1). לבקשת הצדדים הוריתי על איסור פרסום המפורט במסמך זה. אומר רק כי ההודעה מפרטת אודות פועלו של הנאשם למען אינטרס ציבורי רחב וחשוב.

4. מגיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ע/2) עולה כי לנאשם 5 הרשעות קודמות ישנות בעבירות אלימות ורכוש, בגינם ריצה עונשי מאסר קצרים. הרשעתו האחרונה הינה משנת 2012, בביצוע עבירת זיוף סימני זיהוי של רכב, בגינה נדון למאסר לריצוי בעבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש

5. **ב"כ המאשימה** טענה כי **מתחם העונש ההולם את המעשים נע בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל**. נטען כי מעשיו של הנאשם פגעו בערכים החברתיים של בטחון הציבור והזכות לקניין, וכי מדיניות הענישה בעבירה בה הורשע הנאשם הינה מחמירה, בשל ריבוי מעשי השוד המחייבים ענישה מרתיעה.

עוד נטען כי קיימת חומרה יתרה בנסיבות ביצוע השוד בענייננו, בשל התכנון המוקדם, ההצטיידות בשוקר חשמלי הנחזה לאקדח, ההמתנה בתוככי הבנק לשעת כושר לשם ביצוע המעשים, והאיום המפורש באמצעות השוקר, באופן שאף עלול היה להוביל לשימוש בו.

לשיטת המאשימה, טענת ההגנה לפיה המעשים בוצעו על רקע חובות הנאשם לשוק האפור אינה יכולה להוות נסיבה לקולא. יחד עם זאת, בשל הודאת הנאשם במעשים, לקיחת האחריות, ועברו הפלילי שהינו ישן ואינו מכביד, עותרת המאשימה לגזור את עונש המאסר של הנאשם **ברף התחתון של מתחם הענישה אליו עתרה**. כמו כן עותרת המאשימה לגזור על הנאשם מאסר מותנה, ולהורות לו לשלם פיצויים לשתי הכספריות כלפיהן הופנו האיומים.

6. **ב"כ הנאשם** טען כי **מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-36 חודשים מאסר בפועל**.

נטען כי ברקע לביצוע המעשים עומדת התמכרותו של הנאשם להימורים. בשל התמכרותו נקלע הנאשם לחובות, לווה כספים מהשוק האפור, ולאחר שהתקשה להחזיר את הכסף, סבל מאיומים חוזרים ונשנים. מצב זה אליו נקלע, הוביל אותו לבצע את השוד.

עוד נטען כי בזמן האירוע ישב הנאשם בסניף הבנק במשך 40 דקות במצב נפשי קשה ביותר. בניגוד לטענת המאשימה, לא מדובר בפרק זמן בו חיכה הנאשם לשעת כושר. הנאשם התחבט עם עצמו ארוכות ולאחר שחש כי אין לו כל ברירה, ביצע את השוד.

לשיטת ההגנה, נסיבות ביצוע השוד הן ברף הנמוך, שכן הנאשם נכנס לבנק עם פנים גליוות, והצטייד בשוקר חשמלי ולא באקדח אמיתי. על אף הבהלה שנגרמה לכספרית לא נשקפה לה כל סכנה ממשית.

הסנגור פירט אודות נסיבות חייו הקשות של הנאשם, שהינו כבן 50, נשוי ואב לשניים. נטען כי הנאשם סובל

ממחלות שונות המקשות עליו למצוא עבודה מסודרת, ומתקיים מקצבת נכות. הנאשם הודה כבר בחקירתו במשטרה, והוא חש חרטה כנה בשל המעשים שביצע. עברו הפלילי אינו מכביד, ויש לזקוף לזכותו את פועלו הציבורי כמפורט במסמך שהוגש (ע/1).

לשיטת ההגנה, עתירתה העונשית של המאשימה איננה ראויה ואינה עולה בקנה אחד עם הפסיקה בעבירות שוד בנסיבות דומות. ההגנה עותרת לגזור על הנאשם עונש המצוי **באמצע מתחם הענישה לו עתרה**.

7. **הנאשם** בדבריו לעונש מסר כי מצבו הנפשי הקשה בתקופה שקדמה לאירוע והלחץ בו היה מצוי בשל חובותיו הנובעים מהימורים, הביאו אותו לבצע את השוד. הוא הביע צער וחרטה על המעשים שביצע ורצון לחיות חיים נורמטיביים יותר, וביקש את רחמי בית-המשפט.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

8. בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין, בעת קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנוהגת.

9. **הערכים החברתיים** שנפגעו ממעשי הנאשם הם הזכות לביטחון אישי ולשמירה על זכות הקניין. הפגיעה בזכויות אלה בענייננו אינה קלת ערך. הנאשם ניגש אל פקידת הבנק, הציג בפניה שוקר חשמלי הנחזה להיות אקדח, מסר לה פתק הדורש להעביר לו כסף, והורה לה שלא ללחוץ על לחצן המצוקה. משלא נענתה לדרישתו, הצביע הנאשם על אקדח הדמה באופן מאיים, וחזר ודרש את הכספים. לאחר מכן פנה לפקידה נוספת ודרש כי תעביר לו את הכספים שברשותה. בעקבות האיומים מסרה הפקידה לנאשם סכום כסף שאיננו זניח בסך 46,940 ₪.

השוד בענייננו בוצע אמנם ללא שימוש באלימות פיזית, אך בניגוד לטענת ההגנה, לא מדובר בעבירת שוד ברף הנמוך ביותר. השימוש שעשה הנאשם באקדח הנחזה להיות אמיתי היווה איום ממשי אשר נועד לזרוע פחד ואימה, ואשר הביא לפגיעה של ממש בביטחונה של פקידת הבנק, שאכן מסרה את הכספים לאחר השמעת האיום. סכום הכסף שנגנב מצביע על פגיעה משמעותית בזכות הקניין בעקבות ביצוע העבירות.

10. אשר **לנסיבות ביצוע העבירה** - הנאשם ביצע את העבירה תוך הצטיידות מראש בשוקר חשמלי הנחזה לאקדח ובפתק מאיים. תכנון מוקדם זה מהווה נסיבה מחמירה, אך לא ניתן לומר כי מדובר בשוד מקצועי, מתוכנן ומוקפד, שכן הנאשם נכנס אל סניף הבנק בשעת צהריים כשהוא גלוי ראש ואינו מסתיר את פניו.

לא ניתן לשלול את טענות ההגנה לפיהן הנאשם ביצע את השוד מתוך מצוקה וייאוש, לאחר שצבר חובות בשל התמכרותו להימורים, לווה כספים מהשוק האפור אותם התקשה להחזיר, והתמודד עם איומים על חייו וחיי משפחתו. ואולם, יובהר כי הרקע לביצוע המעשים אינו יכול להוות נסיבה לקולא בעלת משקל רב. הקלה בעונש בשל נסיבות מעין אלה עלולה לעודד בדרך עקיפה ביצוע עבירות לצורך השבת כספים לנושי השוק האפור.

11. על עוצמת פגיעתה של עבירת השוד בביטחון האישי של הקורבן נכתב רבות. בית-המשפט העליון הדגיש את הצורך בהטלת ענישה מרתיעה על המבצעים עבירות אלו. בפסיקה אף הודגש הצורך להגן במיוחד על נפגעים אשר בשל תפקידם מהווים קורבן תדיר למעשי שוד, כגון נהגי מוניות, פקידי דואר ועובדי בנקים, המשמשים יעד אטרקטיבי לעבריינים המבקשים לזכות בכסף קל וזמין.

12. אשר **למדיניות הענישה הנוהגת** - רמת הענישה בעבירת השוד מגוונת מאוד, שכן לעבירה זו פנים וצורות רבות. בפסיקה קיימת הבחנה בין עבירת שוד שנעברה תוך פגיעה פיזית אלימה לזו שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; עבירה שבוצעה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לבין עבירה אקראית וספונטנית; עבירה שנעברה בחבורה לעומת ביצועה על-ידי יחיד; עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק חם או קר, לבין עבירה ללא שימוש בכלי כלשהו וכיוצ"ב.

ההגנה הגישה פסיקה רבה לצורך ביסוס מתחם העונש אליו עתרה, בעוד המאשימה נמנעה מהגשת פסיקה, ולא בכדי. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, נעזרתי בפסקי-הדין הבאים, אשר אל חלקם הפנתה ההגנה, ואשר נסיבותיהם דומות לענייננו:

א. ע"פ 1326/14 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל** (2.6.2014) - המערער נכנס לסניף דואר כשהוא חובש כובע ומרכיב משקפי שמש, ובעודו מחזיק באקדח דמה, איים על פקיד הבנק ודרש כסף, נטל 6,650 ₪ ונמלט. בעת ביצוע העבירות היה המערער בן 20, ללא עבר פלילי. על המערער נגזרו **24 חודשי מאסר בפועל**. ערעורו על חומרת העונש נדחה.

ב. ע"פ 5940/13 **ימין נ' מדינת ישראל** (7.1.2014) - המערער נכנס לסניף בנק, כיסה את פניו וניגש לכספריה, תוך החזקת טלפון נייד מתחת לחולצתו באופן שנחזה כאילו ברשותו אקדח, והורה למסור את הכסף שבידה. הכספריה מסרה למערער 3,700 ₪ במזומן. בו ביום החזיק המערער בביתו 0.1182 גרם קוקאין ו-0.7004 הרואין. על המערער, ללא עבר פלילי, נגזרו **24 חודשי מאסר בפועל**. ערעורו על חומרת העונש נדחה.

ג. ת"פ (מחוזי תל-אביב-יפו) 55884-12-13 **מדינת ישראל נ' אלשריף** (8.7.2014) - הנאשם הגיע לסניף בנק הדואר כשהוא מצויד בפתק ובמקל קצר עטוף בניילון שחור הנחזה להיות אקדח. לאחר המתנה בת מספר דקות ניגש הנאשם לכספריה, הציג בפניה את הפתק שעליו היה רשום "זה שוד אני צריך כסף יש לי אקדח בלי רעש מהר...". בהמשך הוציא מכיסו את המקל וחזר על איומיו. בתגובה מסרה הכספריה לנאשם סך של 7,000 ₪, ובמקביל דיווחה על האירוע למנהל הסניף. הנאשם החל להימלט מהמקום כאשר מנהל הסניף ואחרים דולקים אחריו עד שלבסוף נתפס על ידם. על הנאשם, שלו עבר פלילי מכהיד בעבירות סמים ורכוש, נגזרו **30 חודשי מאסר**, וכן הופעל עונש מאסר מותנה במצטבר כך שעונש המאסר הכולל יעמוד על 40 חודשים.

ד. ע"פ 2678/12 אבו כפ' נ' מדינת ישראל (15.1.2013)- הנאשם נכנס לסניף דואר כשהוא רעול פנים, ומסר לפקידה פתק מאיים הדורש למסור לו כסף אחרת ישפוך במקום דלק. הנאשם אף ניסה להיכנס אל מקום מושבה של הפקידה מעבר לדלפק. הפקידה מסרה למערער 2,000 ₪ והוא נמלט מהמקום. בית-המשפט המחוזי גזר על הנאשם **36 חודשי מאסר בפועל**, זאת תוך הדגשת עברו הפלילי המכביד, הכולל 18 רישומים קודמים. ערעורו על חומרת העונש נדחה.

ה. ע"פ 3929/15 יצחק נגד מדינת ישראל (2.11.15)- הנאשם נכנס לסניף בנק והציג לפקידות הבנק פתק בו נרשם "זה שוד! את השטרות או שאוציא אקדח". הפקידה מסרה לו 10,780 ₪, והוא נמלט מהמקום. העבירות בוצעו על רקע התמכרותו של הנאשם לסמים ובשל מצוקתו הכספית. בית-המשפט קבע כי **מתחם הענישה נע בין 12 ל- 36 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם כבן 31, בעל עבר פלילי, השתלב בהליך טיפולי במסגרת מעצרו, הודה באשמה והביע חרטה. נגזרו עליו **22 חודשי מאסר בפועל**, וכן עונשים נלווים. ערעורו על חומרת העונש נדחה.

ו. ע"פ 2146/13 בן דלק נ' מדינת ישראל (25.7.2013)- הנאשם הצטייד בחפץ הנחזה להיות אקדח והמשמש כמצית, נכנס לסניף בנק הדואר באשדוד, על פניו כובע גרב, על עיניו משקפי שמש, ועל ידיו כפפות. הנאשם פנה לאשנב בבנק, כיוון את האקדח לעברה של הפקידה שעבדה במקום ואמר לה: "זה שוד, תביאי לי את הכסף". מפאת חששה, מילאה הפקידה אחר הוראתו והעבירה לידו כסף מזומן בסך של 2,020 ₪, והוא נמלט מהמקום. **בית-המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל- 36 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, צעיר בן 20 ללא עבר פלילי, שנקלע למצוקה בשל נסיבות משפחתיות קשות, הוטלו **11 חודשי מאסר בפועל**. ערעורו על חומרת העונש נדחה.

ז. ע"פ 606/13 חכמון נגד מדינת ישראל (14.10.13)- הנאשם הגיע לסניף בנק הדואר, ניגש לדלפק והגיש לפקידת הדואר פתק עליו רשום "זהו שוד סימי את כל הכסף בשקית אתם מבוטחים אל תעשי טעות ולא תיפגעי" (שגיאות הכתיב במקור). הנאשם הורה לפקידה מספר פעמים למסור לו את הכסף, וכן איים עליה כי יוציא אקדח. בהמשך לכך מסרה הפקידה לנאשם את כל הכסף שהיה מצוי בקופה, כ-4,000 ₪. הנאשם כבן 40, בעל עבר פלילי בעבירות אלימות ורכוש. שירות המבחן המליץ להקל בעונשו בשל הליכי שיקום בהם החל, וזאת על אף קושי בלקיחת אחריות מצד הנאשם על מעשיו. על הנאשם נגזרו **24 חודשי מאסר בפועל** ועונשים נלווים. ערעורו על חומרת העונש נדחה, לאחר שהתקבל תסקיר משלים עם המלצה שלילית בעניינו.

13. לאחר שבחנתי את הענישה הנוהגת ואת השיקולים המפורטים לעיל, ראיתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם את האירוע נע בין 12 ל- 36 חודשי מאסר בפועל.

גזירת עונשו של הנאשם

14. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, שקלתי לקולא את הודאתו של הנאשם בעבירה שיוחסה לו ואת החרטה שהביע על מעשיו. כמו כן הבאתי בחשבון את נסיבות חייו הקשות של הנאשם, את מצבו הבריאותי שאיננו שפיר, וכן את פועלו הציבורי הייחודי המפורט בהודעה שהגישו הצדדים (ע/1).

15. שקלתי לחומרא את עברו הפלילי של הנאשם. לנאשם 5 הרשעות קודמות בעבירות אלימות ורכוש שנעברו בין השנים 1991-2008. הנאשם אף ריצה שלושה עונשי מאסר קצרים בעברו, האחרון שבהם בשנת 2004. אירוע השוד שביצע הנאשם מלמד כי על אף העונשים שהוטלו עליו בעברו הרחוק, התקשה הנאשם להתמיד ולנהל אורח חיים נורמטיבי, וחזר וביצע עבירה חמורה כאשר נקלע למצוקה כלכלית קשה.

יחד עם זאת, בשים לב לכך שמדובר בעבר פלילי ישן יחסית, ונוכח הצהרותיו של הנאשם בדבר רצונו לטפל בבעיית ההימורים ממנה סובל, לרבות במסגרת שב"ס, ושאיפתו לנהל אורח חיים נורמטיבי לאחר סיום ריצוי עונשו, לא ראיתי למצות עימו את הדין.

16. לאחר בחינת השיקולים השונים שפורטו לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 20 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, מיום 14.10.2015.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע תוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון תוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר.

ד. פיצוי לפקידות הבנק בסך 2,000 ₪ לכל אחת. הפיצוי יופקד בקופת בית-המשפט עד ליום 1.10.2016. המאשימה תעביר את פרטי המתלוננות למזכירות.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ג בתמוז תשע"ו, 19.7.2016, במעמד הנוכחים.

רות לורר, שופטת, סגנית נשיא

